

مطالعات اجتماعی

پایه سوم

شماره صفحه	فهرست
۳	۱ من به دنیا آمدم
۵	۲ من بزرگ تر شده‌ام
۷	۳ آیا ما مثل هم هستیم
۹	۴ اعضای خانواده
۱۱	۵ خانواده‌ام را دوست دارم
۱۳	۶ تغییر در خانواده
۱۵	۷ از بزرگتر ها قدردانی کنیم
۱۷	۸ چرا باهم همکاری می‌کنیم
۱۹	۹ مقررات خانه ی ما
۲۱	۱۰ نیاز های خانواده
۲۳	۱۱ منابع
۲۵	۱۲ درست مصرف کنیم
۲۷	۱۳ بازیافت
۲۹	۱۴ خانه‌ام را دوست دارم
۳۱	۱۵ خانه ها باهم تفاوت دارند
۳۳	۱۶ خانه ی شما چه شکلی است
۳۵	۱۷ از خانه محافظت کنیم
۳۷	۱۸ مدرسه ی دوست داشتنی ما
۳۹	۱۹ مکان های مدرسه
۴۱	۲۰ خانه ی شما کجاست
۴۳	۲۱ جهت های اصلی
۴۵	۲۲ پست
۴۷	۲۳ ایمنی در کوچه و خیابان

درسنامه ی درس ۱ (من به دنیا آمدم)

● کدام عامل موجب می شود تا در انجام بعضی کارها موفق تر باشیم؟

استعداد ها و توانایی ها

● شناسنامه چه اهمیتی دارد؟

شناسنامه ی هر کس نشان می دهد که او کیست و از کدام خانواده و اهل کدام کشور است.

● چرا باید در نگهداری شناسنامه دقت کنیم؟

چون برای خیلی کارها مانند ثبت نام در مدرسه و ازدواج به آن نیاز داریم.

● منظور از محل تولد و محل صدور در شناسنامه چیست؟

محل تولد مکانی است که در آن به دنیا آمدیم و محل صدور مکانی است که شناسنامه را در آن جا دریافت کرده ایم.

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ درس ۱ (من به دنیا آمدم)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - کدام گزینه در شناسنامه، محل به دنیا آمدن ما را نشان می‌دهد.

محل تولد

شماره ی ملی

تاریخ تولد

نام پدر

۲ - ترتیب تاریخ تولد در شناسنامه چگونه است؟

ماه - روز - سال

ماه - سال - روز

روز - ماه - سال

روز - سال - ماه

۳ - جاهای خالی را کامل کنید.

شناسنامه ی هر فرد نشان می‌دهد از کدام است.

برای خیلی کارها مانند: و از شناسنامه استفاده می‌کنیم.

۴ - درست و نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

برای مراجعه به پزشک به شناسنامه احتیاج داریم. ☐ درست ☐ نادرست

نام پدر و مادر هر کس در شناسنامه اش نوشته شده است. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

شیراز

رحیمی

زهرا

احمد

نام پدر

نام

محل تولد

نام خانوادگی

۵ - چرا باید در نگهداری شناسنامه دقت کنیم؟

درسنامه ی درس ۲ (من بزرگتر شده‌ام)

- **از زمان تولد تا کنون چه تغییراتی در ما به وجود آمده است؟**
قد ما بلندتر شده است – وزن ما بیشتر شده است – توانایی ما در انجام کارها بیشتر شده است.
- **نوزادان در هنگام تولد به چه نوع غذایی نیاز دارند؟**
شیر مادر و غذاهای نرم و پوره
- **هم زمان با بزرگ تر شدن ما، چه تغییراتی در نیازهای ما به وجود می آید؟**
نیازهای ما متناسب با مراحل رشد ما در حال تغییر است.
- **ما کارهای مختلف را از کودکی تا به الآن از چه کسی یاد گرفته‌ایم؟**
مادر و اطرافیان
- **رشد کردن یعنی چه؟**
یعنی تغییرات در موجودات زنده از زمان تولد تا بزرگ سالی

کاربرگ درس ۲ (من بزرگ تر شده ام)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - کدام مورد به تغییر نیازهای ما مربوط می‌شود؟

نوشتن داستان

بلند شدن قد

غذا خوردن

اضافه شدن وزن

۲ - کدام گزینه نشان دهنده ی تغییرات است؟

همه ی موارد

اسباب بازی ها

کفش و جوراب

کتاب های داستان

۳ - در جاهای خالی کلمه های مناسب بنویسید.

از زمان تولد تا امروز تغییراتی در و ما به وجود آمده است.

توانایی های ما مانند: و تغییر کرده است

۴ - درست و نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

وسایل بازی نشانه ی رشد در توانایی های ما هستند. ☐ درست ☐ نادرست

رنگ لباسهای ما نشان می‌دهد بدن ما تغییر کرده است. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - از کسانی که در انجام کارها به شما کمک می‌کردند، چگونه تشکر می‌کنید؟

۶ - دو کار را نام ببرید که در ۵ سالگی توانایی انجام آن را نداشتی ولی الان می‌توانی انجام دهی؟

درسنامه ی درس ۳ (آیا ما مثل هم هستیم)

- چه شباهت هایی بین ما و همکلاسی هایمان وجود دارد؟
همه ی ما به غذا، هوا و آب نیاز داریم - همه ی ما به محبت و مهربانب نیاز داریم - همه ی ما چیزهای زیبا را دوست داریم
- چه تفاوت هایی بین ما و همکلاسی هایمان وجود دارد؟
تفاوت هایی مثل شکل و قیافه - رنگ مو و پوست - چهره ی ما - قد و هیکل ما
- چرا مسخره کردن دیگران کار نادرستی است؟
چون باعث ناراحتی آن فرد می شود و دین اسلام نیز با این کار مخالف است.
- خداوند در قرآن درباره ی مسخره کردن چه فرموده است؟
فرموده هرگز نباید قومی قوم دیگر را مسخره کند.
- اگر همه ی انسان ها مثل هم بودند چه اتفاقی می افتاد؟
- زندگی کردن سخت می شد و همدیگر را نمی توانستیم بشناسیم.
- چرا خداوند ما انسان ها را با شباهت ها و تفاوت های مختلف آفریده است؟
برای اینکه انسان ها بتوانند کارهای متفاوت و مختلف انجام دهند و برای یکدیگر مفید باشند.

کاربرگ درس ۳ (آیا ما مثل هم هستیم؟)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - کدام گزینه نشان دهنده ی استعداد و توانایی ما انسان ها است؟

دندان های محکم

موی صاف

کشیدن نقاشی

اندازه ی قد

۲ - جاهای خالی را کامل کنید.

هر کدام از استعدادها و توانایی های ما باعث می شوند را بهتر انجام بدهیم.
خداوند ما را با همین و آفریده است.

۳ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

مسخره کردن دیگران کار خوبی نیست. درست ☐ نادرست ☐

اگر همه ی انسان ها مثل هم بودند، هیچ مشکلی پیش نمی آمد. درست ☐ نادرست ☐

۴ - هر عبارت را به گزینه ی مربوط به خودش وصل کنید.

● شنا کردن

● تفاوت شکل و قیافه

● اندازه ی پا

● تفاوت استعداد و توانایی ها

● شکل ابرو

● حفظ قرآن

۵ - یک شباهت و یک تفاوت بین خودت و پدرت را بنویس.

← تفاوت

← شباهت

درسنامه ی درس ۴ (اعضای خانواده)

● چه چیزهایی در بین خانواده ها مشترک است؟

دوستی - مهربانی - با هم بودن

● خانواده کوچک چه خوبی هایی دارد؟

آرامش بیشتری در آن وجود دارد.

● خانواده ی بزرگ چه خوبی هایی دارد؟

به خاطر تعدا زیاد افراد از با هم بودن لذت بیشتری می‌بریم و همکاری بیشتری در انجام کارها وجود دارد.

● خانواده چگونه به وجود می‌آید؟

با ازدواج زن و مرد.

به نام خداوند رنگین کمان

کاربرگ درس ۴ (اعضای خانواده)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - تعداد اعضای خانواده چگونه بیشتر می شود؟

جشن گرفتن

مسافرت رفتن

آمدن مهمان

تولد فرزندان

۲ - اندازه ی هر خانواده از روی چه چیزی معلوم می شود؟

کسانی که در خانواده هستند

تعداد اعضای خانواده

هیچ کدام

پدر بزرگ و مادر بزرگ

۳ - جاهای خالی را کامل کنید.

در خانواده ی بزرگ تعداد اعضای خانواده است.

تعداد اعضای یک خانواده با پدر، مادر، یک دختر و یک پسر نفره است.

۴ - درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید.

اندازه ی همه ی خانواده ها یکسان است. ☐ درست ☐ نادرست

برای وجود یک خانواده وجود زن و مرد لازم است. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

خانواده ی هشت نفره

تعداد اعضای خانواده

ازدواج زن و مرد

اندازه ی خانواده

تشکیل خانواده

خانواده ی بزرگ

۶ - خانواده های کوچک چه مشکلاتی دارند؟

درسنامه ی درس ۵ (خانواده ام را دوست دارم)

- در یک خانواده افراد چه کارهایی برای یکدیگر انجام می دهند؟
محبت و مراقبت از یکدیگر – تفریح – سرگرمی و یادگیری
- بچه ها در مقابل زحمت های پدر و مادر چه کارهایی انجام می دهند؟
باید قدردان زحمت آن ها باشیم – به آن ها احترام بگذاریم – به حرف هایشان گوش دهیم و خوب درس بخوانیم
- چرا همه ی ما دوست داریم در کنار خانواده زندگی کنیم؟
چون به ما احساس خوشبختی و آرامش می دهند.
- ما چه کارهایی می توانیم از پدر یا مادرمان یاد بگیریم؟
خرید کردن – آشپزی کردن – رعایت نظم و نظافت
- وظیفه ی پدر و مادر در خانواده چیست؟
مراقبت از فرزندان و تربیت آن ها

کاربرگ درس ۵ (خانواده ام را دوست دارم)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - در خانواده مراقبت از فرزندان وظیفه ی کیست؟

برادر بزرگ تر

پدر و مادر

خواهر بزرگ تر

پدر بزرگ

۲ - وقتی برادر بزرگتر بند کفش خواهر کوچکتر خود را می‌بندد، نشانه ی چیست؟

شجاعت

محبت

بازی

یادگیری

۳ - جاهای خالی را کامل کنید.

پدر و مادر برای و فرزندان خود تلاش می‌کنند.

اعضای خانواده با روش های مختلف خود را به یکدیگر نشان می‌دهند.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

☐ نادرست

☐ درست

ما باید زحمات پدر و مادر خود را جبران کنیم.

☐ نادرست

☐ درست

اعضای خانواده هیچ علاقه ای نسبت به هم ندارند.

۵ - به هم وصل کنید.

منچ بازی با پدر

هدیه خریدن برای تولد برادر

درست کردن سالاد

●
●
●
یادگیری

●
●
●
محبت کردن

●
●
●
تفریح و سرگرمی

۶ - شما چگونه محبت و مهربانی خود را به اعضای خانواده نشان می‌دهید؟

درسنامه ی درس ۶ (تغییر در خانواده)

● چه تغییری در یک خانواده ممکن است به وجود بیاید؟

تولد - مهاجرت یکی از اعضای خانواده - ازدواج یکی از اعضای خانواده

● چگونه پدر و مادر صاحب نوه می شوند؟

با ازدواج فرزندان و بچه دار شدن آن ها

● چرا بعضی از اعضای خانواده به شهرهای دیگر می روند؟

برای تحصیل یا کار

کاربرگ درس ۶ (تغییر در خانواده)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - تعداد اعضای خانواده چگونه تغییر می کند؟

همه ی موارد

تولد بچه ای دیگر

آمدن بچه ی همسایه به خانه

با رشد بچه ها

۲ - کدام مورد نشانه ی تغییر در خانواده نیست؟

مهمانی رفتن بچه ها

بزرگ شدن فرزندان

نوه دار شدن پدر و مادر

تولد خواهر

۳ - جاهای خالی را کامل کنید.

با ازدواج فرزندان و بچه دار شدن آن ها پدر و مادر صاحب می شوند.

گاهی فرزندان با رفتن به شهر دیگری برای یا خانواده تغییر می کند.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

پدر و مادر با ازدواج فرزندان جوان می شوند. ☐ درست ☐ نادرست

خانواده با گذشت زمان تغییراتی می کند. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - چه تغییراتی در خانواده باعث خوشحالی ما می شود؟

درسنامه ی درس ۷ (از بزرگ ترها قدردانی کنیم)

● منظور از دعای « الهی خدا دستت را بگیرد » چیست؟

یعنی خداوند در کارها و زندگی ات به تو کمک کند.

● چرا باید به پدربزرگ ها و مادربزرگ ها و افراد سالمند احترام بگذاریم و از آن ها قدردانی کنیم؟

چون آن ها در جوانی برای ما خیلی زحمت کشیده اند و وجود آن ها در هر خانه ای برکت آن خانه است.

● خداوند در قرآن در مورد بزرگ ترها چه سفارشی کرده است؟

به پدر و مادر خود نیکی کنید و هنگامی که پیر شدند با نرمی و مهربانی با آن ها سخن بگویید.

● وظیفه ی ما در برابر بزرگ ترها چیست؟

احترام گذاشتن - نیکی کردن - قدردانی و همدلی

● نام دیگر درخت خانوادگی چیست؟

شجره ی خانوادگی

کاربرگ درس ۷ (از بزرگ ترها قدردانی کنیم)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - در شجره نامه ی یک خانواده، سن و سال چه کسانی از همه بیشتر است؟

همه ی موارد

نوه ها

مادربزرگ و پدربزرگ

پدر و مادر

۲ - خداوند در قرآن فرموده: چنان چه پدر و مادر پیر شدند با آن ها سخن بگویید.

با عجله و سریع

زیر لب و آهسته

با صدای بلند

با نرمی و مهربانی

۳ - در جای خالی کلمه ی مناسب قرار دهید.

به پدر و مادر خود کنید.

الهی دستت را بگیرد.

۴ - درست و نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

بهترین هدیه برای پدربزرگ و مادربزرگ داشتن نوه ی خوب است. درست ☐ نادرست ☐

باید به پدربزرگ و مادربزرگ زود به زود سر بزنیم. درست ☐ نادرست ☐

۵ - به هم وصل کنید.

مادرِ مادر

مادرِ پدر

پدرِ مادر

پدرِ پدر

مادربزرگ

پدربزرگ

۶ - یک نوه ی خوب چه ویژگی هایی دارد؟

درسنامه ی درس ۸ (چرا باهم همکاری می کنیم)

● چگونه می‌توانیم باهم همکاری کنیم؟

هرکدام کاری را بر عهده بگیریم و کارها را بین خودمان تقسیم کنیم.

● همکاری چه فایده هایی دارد؟

باعث می‌شود در انجام کارها خسته نشویم و کارها منظم و مرتب و سریع انجام شود و بین ما همدلی به وجود بیاید.

● آیا درست است که همه ی کارهای خانه را یک نفر انجام دهد؟ چرا؟

زیرا او خسته و بیمار می‌شود و این اصلا کار خوبی نیست.

کاربرگ درس ۸ (چرا باهم همکاری می کنیم)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - برای انجام کارها در خانه بهتر است کارها را

بزرگ ترها انجام بدهند

به عهده ی دیگران بگذاریم

تقسیم کنیم

به تنهایی انجام دهیم

۲ - بر عهده گرفتن قسمتی از کارهای خانه چه نام دارد؟

دوستی

همکاری

بازی و سرگرمی

دلسوزی

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

ما در خانه می‌توانیم در انجام کارهایی مانند: و و همکاری داشته باشیم.

برای اینکه کارها و انجام شود بهتر است با هم همکاری داشته باشیم.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

همکاری در اردوی مدرسه دوستی ها را بیشتر می‌کند. ☐ درست ☐ نادرست

اگر همه ی کارها بر عهده ی یک نفر باشد کارها دیرتر انجام می شود. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

نظافت فردی

تهیه ی روزنامه دیواری

انجام دادن تکلیف

گردش خانوادگی

کار فردی

همکاری

۶ - اگر همه ی کارهای منزل را یک نفر انجام دهد چه مشکلاتی خواهیم داشت؟

درسنامه ی درس ۹ (مقررات خانه ی ما)

● مقررات چیست؟

مقررات به ما می گوید چه کارهایی را باید انجام دهیم یا ندهیم

● در هر خانواده ممکن است چه مقرراتی وجود داشته باشد؟

مرتب کردن اتاق - جمع کردن رخت خواب - به موقع خوابیدن - پهن و جمع کردن سفره

● اگر اعضای خانواده هر یک از مقررات را رعایت نکنند چه اتفاقی می افتد؟

باعث بی نظمی می شود و هیچکاری در زمان خودش انجام نمی شود.

● رعایت مقررات چه فایده ای دارد؟

باعث ایجاد نظم و موفقیت در کارها می شود.

کاربرگ درس ۹ (مقررات خانه ی ما)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - افراد خانواده مقررات را رعایت می کنند.

نباید

اگر دوست داشتند

باید

بهتر است

۲ - مقررات در چه جاهایی وجود دارد؟

همه ی موارد

کلاس

مدرسه

خانه

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

مقررات به ما می گوید چه کارهایی را یا انجام دهیم.

مقررات یک خانه برای،، و در خانه می باشد.

۴ - درست و نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

رعایت نکردن مقررات باعث بی نظمی می شود. ☐ درست ☐ نادرست

همه ی خانه ها مقررات یکسان دارند. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

به موقع خوابیدن

بلند کردن صدای تلویزیون

طناب بازی در اتاق

انجام ندهیم

انجام بدهیم

۶ - دو قانون خانه ی خود را بنویسید.

درسنامه ی درس ۱۰ (نیازهای خانواده چگونه تامین می شود)

- تعدادی از کالاهایی که در خانواده استفاده می شود را نام ببرید؟
یخچال - اجاق گاز - کولر - برنج - قند - شکر
- درآمد یعنی چه؟
افراد از راه کار کردن پول به دست می آورند که به آن پول درآمد می گویند.
- چرا افراد باید شغل های مختلف داشته باشند؟
زیرا نیاز های مختلف مردم از طریق شغل های مختلف برطرف می شود.
- اگر همه یک شغل داشته باشند چه اتفاقی می افتد؟
نیازهای مردم برطرف نمی شود و زندگی کردن امکان ندارد.
- خانواده ها کالای مورد نیاز خود را از کجا تهیه می کنند؟
مغازه ها و فروشگاه ها
- مردم چگونه نیازهایشان را تامین می کنند؟
از راه کار کردن پول به دست می آورند و با آن نیازهای خود را تامین می کنند.

کاربرگ درس ۱۰ (نیازهای خانواده چگونه تامین می شود)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - درآمد پولی است که از راه به دست می آید.

مطالعه

استراحت

تفریح

کار کردن

۲ - کدام مورد نیازهای خانواده را نشان می دهد؟

غذا و پوشاک و وسایل زندگی

غذا و هوا

لوازم خانگی و غذا

غذا و پوشاک

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

همه ی مردم برای تامین باید کار کنند.

بعضی از افراد کالایی را می کنند.

بعضی از مردم به دیگران انجام می دهند.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

همه ی مادران فقط در خانه کار می کنند. ☐ درست ☐ نادرست

اعضای خانواده کالای مورد نیازشان را از مغازه تهیه می کنند. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

خودروسازی

پرستاری

رانندگی

بافندگی

تولیدی

خدماتی

۶ - شغل پدر و مادر خود را بنویسید و مشخص کنید تولیدی است یا خدماتی.

درسنامه ی درس ۱۱ (منابع)

- برخی از وسایل و کالاهایی که استفاده می‌کنیم از چه چیز و چگونه تهیه می‌شوند؟
از چوب - پارچه - مواد پلاستیکی - فلزات و در کارخانه ها و کارگاه های تولیدی تهیه شده‌اند.
- برای دامپروری به چه چیزهایی نیاز داریم؟
آب - خاک - گیاهان
- نخ از چه چیزی به دست می‌آید؟
از گیاه پنبه یا پشم گوسفند
- برای کشاورزی به چه چیزی نیاز داریم؟
آب - خاک
- آیا می‌توانید بگویید، کاغذ، میزو نیمکت و وسایل چوبی از چه چیزی به دست می‌آیند؟
از چوب و تنه ی محکم درختان
- چه چیزهایی از مواد نفتی تهیه می‌شود؟
ظروف یکبار مصرف - لاستیک خودرو - اسپری حشره کش
- به چه چیزهایی منابع طبیعی می‌گویند؟
به خاک - آب - گیاهان - جانوران - نفت - فلزات

کاربرگ درس ۱۱ (منابع)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - ماده ی اولیه ی بعضی از وسایل زندگی ما چیست؟

نفت

گازوئیل

گاز

پلاستیک

۲ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

برای کشاورزی به و نیاز داریم.

لباس های ما معمولاً از درست شده است.

۳ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

دستمال کاغذی از چوب درختان تهیه می شود. ☐ درست ☐ نادرست

برای دامپروری فقط به آب و هوا نیاز داریم. ☐ درست ☐ نادرست

نخ از گیاه پنبه یا پشم گوسفندان به دست می آید. ☐ درست ☐ نادرست

۴ - به هم وصل کنید.

گلدان سفالی

ظرف پلاستیکی

لباس پشمی

صندلی آهنی

نردبان چوبی

نفت

خاک

فلزات

جانوران

گیاهان

۵ - مشخص کنید در ساخت و سایل زیر از چه منابعی استفاده شده است.

	دوچرخه
	رایانه
	اسباب بازی

درسنامه ی درس ۱۲ (درست مصرف کنیم)

- چگونه می‌توانیم درست مصرف کنیم؟
با صرفه جویی و اسراف نکردن و دقت در نگه داری از وسایل
- پس انداز چه فایده هایی دارد؟
باعث می شود یاد بگیریم که با قناعت زندگی کنیم و هیچوقت نیازمند نباشیم.
- اسراف یعنی چه؟
یعنی زیاده روی در مصرف هر چیز
- خداوند در قرآن درباره ی اسراف چه فرموده است؟
بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید.
- چرا وقتی غذا می‌خوریم از خداوند تشکر می‌کنیم؟
برای قدردانی از نعمت هایش
- پس انداز کردن به چه معناست؟
یعنی مقداری از هر چیزی را برای مواقع ضروری ذخیره کنیم.

کاربرگ درس ۱۲ (درست مصرف کنیم)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - زیاده روی در مصرف را چه می‌گویند؟

تولید

استفاده

صرفه جویی

اسراف

۲ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

ما همیشه مقداری از پول خود را می‌کنیم.

با ورق های سفید دفتر می‌توانیم درست کنیم.

منابع طبیعی خداوند هستند.

۳ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

استفاده از وسایل قدیمی باعث خجالت ما می‌شود. ☐ درست ☐ نادرست

صرفه جویی یعنی درست و به اندازه مصرف کردن. ☐ درست ☐ نادرست

۴ - به هم وصل کنید.

پاره کرن برگه های سفید دفتر

دور ریختن مقداری از نان

استفاده از کیف پارسال

اسراف

صرفه جویی

۵ - برای صرفه جویی در مصرف کاغذ چه کاری می‌توان انجام داد؟

درسنامه ی درس ۱۳ (بازیافت)

چرا جمع شدن زباله ها برا یسلامتی ما ضرر دارد؟

چون باعث تولید آلودگی و موجب بیماری می شود.

با چه کارهایی می توانیم زباله های کمتری تولید کنیم؟

در مصرف کاغذ و مواد خوراکی زیاده روی نکنیم - میوه ها را به موقع مصرف کنیم تا خراب نشوند.

خانواده ها برای بیرون گذاشتن زباله ها چه نکاتی را باید رعایت کنند؟

باید زباله ها را در کیسه های در بسته قرار دهند. زباله های خشک و تر را از هم جدا کنند. نان خشک را از سایر زباله ها جدا نگه دارند

بازیافت چیست؟

یعنی از موادی که قبلا استفاده شده دوباره چیز جدیدی بسازیم.

آیا بازیافت، کمک به حفظ منابع است؟

بله

زباله چیست؟

به باقی مانده ی مواد غذایی، پوست میوه، کاغذ و چیز های کهنه که دور می ریزیم زباله می گویند

زباله ها را پس از جمع آوری چه می کنند؟

می سوزانند - زیر زمین دفن می کنند - بازیافت می کنند

کاربرگ درس ۱۳ (بازیافت)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - کدام یک از زباله های زیر قابل بازیافت است؟

نان خشک

باقی مانده ی مواد غذایی

پوست میوه

بطری پلاستیکی

۲ - معمولاً چه ساعتی باید زباله ها را در محل جمع آوری بگذاریم؟

۱۱ شب

۹ صبح

۹ شب

۱۰ شب

۳ - در جاهای خالی کلمه ی مناسب قرار دهید.

زباله ها را به روش می سوزانند یا در زیر زمین می کنند.

استفاده ی دوباره از مواد را می گویند.

۴ - به هم وصل کنید.

جداسازی زباله ها

مامور شهرداری

زباله های دور ریختنی

جمع کننده ی زباله ها

پوست میوه

حفظ منابع

۵ - مهرشاد و آیدین وسایل زیر را در خانه دارند. آن ها می خواهند از این وسایل استفاده ی دیگری کنند برای آن ها توضیح دهید چه کاردستی هایی با این وسایل می توانند بسازند.

جعبه کفش - قوطی خام کرم - کاغذ رنگی - تعدادی دکمه - سی دی قدیمی - تکه پارچه های کوچک - قوطی نوشابه - مداد رنگی - ظرف خالی شیر

درسنامه ی درس ۱۴ (خانه ام را دوست دارم)

● چرا همه ی انسان ها به خانه نیاز دارند؟

چون بعضی از نیاز های ما در خانه برطرف می شود و آرامش در خانه به دست می آید.

● خانه کدام نیاز های ما را برطرف می کند؟

رفع گرسنگی - امنیت - آرامش - خوابیدن - عبادت

کاربرگ درس ۱۴ (خانه ام را دوست دارم)

نام و نام خانوادگی :

پایه سوم

۱ - امن ترین سرپناه برای اعضای خانواده کجاست؟

محل کار	خیابان	خانه	مدرسه
---------	--------	------	-------

۲ - خانه کدام نیازهای ما را برآورده می‌کند؟

امنیت و آسایش	بازی و استراحت	عبادت	همه ی موارد
---------------	----------------	-------	-------------

۳ - جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.

اعضای خانواده در خانه می‌کنند و خوبی را با هم می‌گذرانند.
در خانه خدا را می‌کنیم و از او به خاطر تشکر می‌کنیم.

۴ - به هم وصل کنید.

محل رفت و آمد اتومبیل	محل عبادت	محل درمان و استراحت	محل بازی و استراحت
● مسجد	● درمانگاه	● خیابان	● بوستان
			● خانه

۵ - در منزل شما، در روز، چند ساعت را به فعالیت های زیر اختصاص می‌دهید.

فعالیت	عبادت	بازی	مطالعه	تماشای تلویزیون
ساعت				

درسنامه ی درس ۱۵ (خانه ها باهم تفاوت دارند)

● چرا همه ی انسان ها به خانه نیاز دارند؟

چون بعضی از نیاز های ما در خانه برطرف می شود و آرامش در خانه به دست می آید.

● خانه کدام نیاز های ما را برطرف می کند؟

رفع گرسنگی - امنیت - آرامش - خوابیدن - عبادت

کاربرگ درس ۱۵ (خانه ها باهم تفاوت دارند)

نام و نام خانوادگی :

پایه سوم

۱ - در کدام خانه ها تعداد زیادی خانواده در طبقات مختلف زندگی می کنند؟

خانه هایی با سقف شیب دار

خانه های روستایی

خانه های حیاط دار

آپارتمان

۲ - شغل مردم عشایر چیست؟

دامپروری

پرورش کرم ابریشم

باغداری

کشاورزی

۳ - در جاهای خالی کلمه ی مناسب قرار دهید.

عشایر برای به طور مرتب از منطقه ای به منطقه ی دیگر می کنند.

در مناطق سقف خانه ها را شیب دار می سازند.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

در بعضی مناطق گرم سقف خانه ها را به صورت گنبدی می سازند. ☐ درست ☐ نادرست

عشایر در خانه های حیاط دار زندگی می کنند. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

خانه های روستایی

مناطق گرم

خانه های حیاط دار

آپارتمان

چند طبقه

یک طبقه

انبار محصولات

بادگیر

۶ - شهرها و روستاها را با نوع خانه های آن ها هم رنگ کنید.

شیراز

آپارتمان

خانه های روستایی

علی آباد

یزد

سقف گنبدی

درسنامه ی درس ۱۶ (خانه ی شما چه شکلی است)

● خانه ها از چه مکانی تشکیل شده‌اند؟

راهرو - پذیرایی - آشپزخانه - حمام - دستشویی - بالکن و اتاق خواب

● خانه های قدیمی با خانه های امروزی چه تفاوت هایی دارند؟

در خانه های قدیمی گاهی چند خانواده با هم زندگی می کردند اما امروزه اینگونه نیست. همچنین در خانه های قدیمی ورودی خانه ها به صورت یک راهرو بوده تا به محض باز شدن درب حیاط خانه در دید هابران قرار نگیرد. اما امروزه اینگونه نیست.

● برای خانه سازی به چه کسی نیاز داریم؟

معمار - مهندس - نقاش - نجار - بنا - برق کار - کارگر

● در خانه های قدیمی آب مورد نیاز را چگونه ذخیره می کردند؟

آب را در آب انبار که در گوشه ی حیاط بوده ذخیره می کردند.

کاربرگ درس ۱۶ (خانه ی شما چه شکلی است)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - به کدام شغل در ساخت خانه ها نیاز داریم؟

خیاطی

نجاری

جوشکاری

نقاشی

۲ - کدام یک از مکان های زیر در یک خانه وجود دارد؟

همه ی موارد

حمام

اتاق خواب

پذیرایی

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

نقشه ی یک خانه محل و اندازه ی خانه را نشان می دهد.

افرادی که در ساختن خانه با هم دیگر همکاری می کنند هر کدامشان در یک کار دارند.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

خانه های قدیمی با خانه های امروزی هیچ فرقی ندارند. ☐ درست ☐ نادرست

پذیرایی یکی از قسمت های بزرگ خانه است. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

برق کار

لوله کش

کارگر و بنا

مهندس

ساخت دیوارها

نقشه ی خانه

عبور دادن لوله ها از زیر زمین

سیم کشی خانه

۶ - اگر در آینده مهندس معمار شدید، چه بخش هایی را به خانه اضافه می کنید؟

درسنامه ی درس ۱۷ (از خانه محافظت کنیم)

● ما چگونه از خانه هایمان محافظت می کنیم؟

با رعایت نکات ایمنی

● در خانه کدام نکات ایمنی را باید رعایت کرد؟

نکات ایمنی مربوط به گاز - برق - نگهداری از وسایل نفتی

● مراحل کار آتش نشان ها را توضیح دهید.

دریافت اطلاعات از طریق تلفن - پوشیدن لباس و آماده سازی - حرکت به سمت محل مورد نظر
- خاموش کردن آتش و کمک به مصدومان

● هنگام آتش سوزی با چه شماره ای تماس می گیریم؟

با شماره ی ۱۲۵ آتش نشانی

● به غیر از آتش سوزی در چه موارد دیگری می توانیم از آتش نشانی کمک بگیریم؟

گیر کردن درون آسانسور - افتادن در چاه - ریزش ساختمان - برق گرفتگی و ...

● وقتی شعله ی بخاری زرد بسوزد نشانه ی چیست؟

نشانه ی تولید گاز سمی

● سیم برق پوشیده یا زخمی چه خطری دارد؟

خطر برق گرفتگی و آتش سوزی دارد.

کاربرگ درس ۱۷ (از خانه محافظت کنیم)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - چه گزینه ای باعث می شود افراد غریبه وارد خانه شوند؟

روشن گذاشتن لامپ خانه

باز گذاشتن در خانه

نبودن نرده ی کنار پله

قفل کردن در خانه

۲ - شعله ی بخاری باید چه رنگی باشد؟

قرمز

سبز

زرد

آبی

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

از روشن کردن آتش نزدیک ظرف خودداری کنید.

ترقه بازی در خانه یا کوچه و خیابان ممکن است باعث شود.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

از گازهای مسافرتی می توانیم برای گرم کردن فضای حمام استفاده کنیم. ☐ درست ☐ نادرست

وقتی در خانه تنها هستیم نباید در را روی افراد غریبه باز کنیم. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید.

آتش نشانی

پلیس

راهنمای تلفن

اورژانس

۱۱۵

۱۱۸

۱۱۰

۱۲۵

۶ - اگر بوی گاز احساس کردید چه کارهایی باید انجام بدهید؟

درسنامه ی درس ۱۸ (مدرسه ی دوست داشتنی ما)

● در مدرسه چه چیزهایی یاد می‌گیریم؟

دوستی - مهربانی - همدلی - رقابت - تعلیم - تربیت - نماز - قرآن - ورزش - هنر

● چرا مدرسه جای خوبی است؟

چون در مدرسه زندگی کردن را می‌آموزیم و خود را برای زندگی آینده آماده می‌کنیم.

● در مدرسه چه مکان هایی وجود دارد؟

کلاس های درس - دفتر مدیر و معاون ها - نمازخانه - سرویس بهداشتی - اتاق بهداشت

● چه کسانی در مدرسه کار می‌کنند؟

مدیر - معاون - معلمان - خدمت کاران - سرایدار - مسئول بوفه

● ما چه کارهایی می‌توانیم در مدرسه انجام دهیم؟

مدرسه را تمیز نگه داریم - به دوستانمان کمک کنیم - اسراف نکنیم - با مدیر و معلم همکاری کنیم.

کاربرگ درس ۱۸ (مدرسه ی دوست داشتنی ما)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - در مدرسه چه چیزهایی یاد می‌گیریم؟

همه ی موارد

حساب کردن

خواندن و نوشتن

نظم و انضباط

۲ - اگر بخواهیم در مدرسه کتابی را به عمانت بگیریم به کجا مراجعه می‌کنیم؟

آبدارخانه

کتابخانه

نمازخانه

دفتر مدیر

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

در مدرسه همه ی کارکنان باهم می‌کنند.

مدرسه دوم ماست.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

☐ نادرست

☐ درست

برای آب خوردن در مدرسه بهتر است از لیوان خود استفاده کنیم.

☐ نادرست

☐ درست

نقاشی کشیدن روی دیوار های کلاس و نیمکت ها، کلاس را زیبا می‌کند.

۵ - به هم وصل کنید.

کتابخانه

کلاس

نمازخانه

حیات

آزمایشگاه

بازی و تفریح

درس خواندن

نماز خواندن

آزمایش کردن

مطالعه

۶ - محل های مختلف مدرسه را به ترتیب دوست داشتن بنویسید.

۵	۴	۳	۲	۱
---	---	---	---	---

درسنامه ی درس ۱۹ (مکان های مدرسه را بشناسیم)

- رعایت نکردن مقررات در مدرسه چه مشکلاتی به وجود می‌آورد؟
موجب هدر رفتن وقت و در نظر نگرفتن حقوق دیگران می‌شود - موجب یاد نگرفتن درس و بی توجهی به معلم و کلاس می‌شود.
- رعایت مقررات چه فایده ای دارد؟
موجب فراهم شدن نظم و استفاده ی بهتر از وقت و امکانات و برنامه های مدرسه خواهد شد.
- مقررات نمازخانه در مدرسه را چگونه باید رعایت کنیم؟
کفش هایمان را در بیاوریم - در هنگام دعا و نماز خواندن سر و صدا نکنیم - مهر و جا نماز را در جای خو بگذاریم
- مقررات کلاس را چگونه باید رعایت کنیم؟
سر ساعت در کلاس حاضر شویم - تکالیف و برنامه های هر روز را بیاوریم - با اجازه ی معلم صحبت کنیم.

کاربرگ درس ۱۹ (مکان های مدرسه را بشناسیم)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - رعایت مقررات در مدرسه باعث کدام یک از موارد زیر می شود؟

همه ی موارد

حفظ سلامتی

احترام گذاشتن به دیگران

ایجاد نظم

۲ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

هر قسمت از مدرسه دارد.

بعضی از مقررات موجب شما می شوند و بعضی مقررات برای رعایت می کنیم.

۳ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

☐ نادرست

☐ درست

رعایت سکوت به هنگام مطالعه در کتابخانه نیاز است.

☐ نادرست ☐ درست بدون اجازه و حضور معلم، دانش آموزان می توانند از وسایل آزمایشگاه استفاده کنند.

۴ - به هم وصل کنید.

● خرید از فروشگاه مدرسه

● رعایت نوبت

● هنگام نماز خواندن

● رعایت سکوت

● پایین آمدن از پله ها

● هنگام درس دادن معلم

● صحبت کردن در کلاس

۵ - در کلاس چه مقرراتی را باید رعایت کنیم؟

درسنامه ی درس ۲۰ (خانه ی شما کجاست؟)

● اگر در خیابان یا کوچه ای گم شویم چه کاری باید انجام دهیم؟

به پلیس مراجعه کنیم

دانستن نشانی خانه چه فایده هایی دارد؟

● باعث می شود که هیچ گاه گم نشویم و در هر جایی هستیم مسیر خانه ی خود را پیدا کنیم و نیز برای ثبت نشانی خانه در فرم و جاهای مختلف

● نشانی چیست؟

نشانی به ما می گوید که یک مکان در کجا قرار دارد.

● چرا خانه ها باید پلاک داشته باشند؟

تا بتوان سریع تر نشانی آن را پیدا کرد.

کاربرگ درس ۲۰ (خانه ی شما کجاست؟)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - وقتی گم می‌شوید چه چیزی شما را سریع تر به خانه می‌رساند؟

نام محله

شماره پلاک

نشانی خانه

نقشه خانه

۲ - چه کسی از روی نشانی روی پاکت نامه، خانه ی افراد را پیدا می‌کند؟

مامور پست

مامور آتش نشانی

مامور شهرداری

رفتگر

۳ - در جاهای خالی کلمه مناسب بنویسید.

نام ، و خانه، نشانی خانه است.

برای رفت و آمد به مدرسه معمولاً مسیری را انتخاب می‌کنیم که باشد.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

شماره ی پلاک خانه ها در هر کوچه با هم فرق می‌کند. درست ☐ نادرست ☐

شماره ی پلاک هر خانه با عدد نشان داده می‌شود. درست ☐ نادرست ☐

۵ - به هم وصل کنید.

● نشانی مدرسه

● خیابان سعدی، کوچه گلستان، پلاک ۴، منزل قاسمی

● نشانی خانه

● خیابان سرسبز، کوچه ی باغ، پلاک ۱۷، مکانیکی آقا رضا

● نشانی تعمیرگاه

● خیابان حافظ، کوچه ی دلشاد، پلاک ۲، دبستان آزادی

۶ - نشانی خانه ی خودت را بنویس.

درسنامه ی درس ۲۱ (جهت های اصلی)

● چهار جهت اصلی را نام ببرید.

شمال - جنوب - مشرق - مغرب

● جهت ها چه چیزی را نشان می‌دهند؟

نشان می‌دهند که در هر مکان دقیقا در کجا قرار دارد.

● چگونه جهت های اصلی را پیدا می‌کنیم؟

اگر در یک صبح آفتابی طوری بایستیم که دست راست ما به طرف مشرق و دست چپ ما به طرف مغرب باشد، روبه روی ما شمال و پشت سر ما جنوب است.

کاربرگ درس ۲۱ (جهت های اصلی)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - در جهت یابی طوری می ایستیم که دست راستمان به سمت باشد.

آسمان

ستاره ها

ماه

طلوع خورشید

۲ - وقتی رو به شمال ایستاده ایم، پشت سرمان کدام جهت است؟

مغرب و مشرق

مغرب

جنوب

مشرق

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

به ، ، و چهار جهت اصلی می گویند.

در جهت یابی با خورشید دست چپمان جهت را نشان می دهد.

۴ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.

وقتی پشت سرمان جهت مغرب باشد، روبه رویمان جهت شمال است. ☐ درست ☐ نادرست

جهت های جنوب و شمال، روبه روی هم هستند. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - به هم وصل کنید. « اگر دست راست خود را به سمت طلوع آفتاب بگیریم. »

دست راست

دست چپ

پشت سر

روبه رو

شمال

جنوب

مغرب

مشرق

۶ - چه روش های دیگری برای جهت یابی می شناسی؟

درسنامه ی درس ۲۲ (پست)

● نامه هایی که ما برای کسی می‌فرستیم چگونه به دست آن ها می‌رسد.

از طریق اداره ی پست

● کد پستی چند رقمی است؟

۱۰ رقمی

● چه چیزهایی را می‌توان با پست به جاهای دیگر فرستاد؟

نامه، کتاب و کالاهای دیگر

● امروزه به جای فرستادن نامه با پست از چه وسیله ای استفاده می‌کنیم؟

از رایانه

● اداره ی پست به مردم چه خدمت هایی می‌کند؟

نامه ها و بسته های مختلف را از یکدیگر جدا می‌کند و به دست مردم می‌رساند.

کاربرگ درس ۲۲ (پست)

نام و نام خانوادگی :

پایه سوم

۱ - چه کالایی را می‌توان از طریق اداره ی پست ارسال کرد؟

کتاب	نامه	مجله	همه ی موارد
------	------	------	-------------

۲ - چه کسانی پلاک خانه ها را نصب می‌کنند؟

مامور پست	مامور شهرداری	راننده آژانس	پدر و مادرها
-----------	---------------	--------------	--------------

۳ - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

مردم می‌توانند بعضی از کالا های خود را از طریق برای دیگران بفرستند.

هر مامور پست، نامه های را به دست مردم می‌رساند.

۴ - به هم وصل کنید.

● نوشتن نامه	● بالا سمت چپ
● چسباندن تمبر	● بالا سمت راست
● نشانی گیرنده	● روی ورق کاغذ
● نشانی فرستنده	● پایین سمت راست

۵ - وسایلی را که نمی‌توان با پست برای کسی فرستاد را با مداد قرمز رنگ کنید.

پول

بچه گربه

نامه

لباس

کتاب

موز

طلا

درسنامه ی درس ۲۳ (ایمنی در کوچه و خیابان)

- اگر به نکات ایمنی در کوچه و خیابان توجه نکنیم چه اتفاقی می‌افتد؟
آسیب های زیادی می‌بینیم که سلامتی جان ما را به خطر می‌اندازد.
- چراغ عابران پیاده چند رنگ دارد؟ روشن شدن هر رنگ نشانه ی چیست؟
دو رنگ دارد - قرمز و سبز - قرمز باید صبر کنیم و سبز می‌توانیم حرکت کنیم.
- چراغ وسایل نقلیه چند رنگ دارد؟ هر رنگ نشانه ی چیست؟
سه رنگ دارد - قرمز، سبز و زرد - قرمز نشانه ی عبور ممنوع - زرد نشانه ی عبور با احتیاط - سبز نشانه ی عبور آزاد
- در چه مواقعی می‌توانیم از پلیس کمک بگیریم؟
به وجود آمدن تصادف - گم کردن چیزی یا شخصی - پیدا کردن دزد - پرسیدن نشانی
- همیار پلیس کیست و چه کاری انجام می‌دهد؟
فردی که تذکرات راهنمایی و رانندگی را هنگام سفر و رانندگی به افراد خانواده می‌گوید.
- برای رفت و آمد در کوچه و خیابان به چه چیزهایی باید توجه کرد؟
به رفت و آمد اتومبیل ها و علایم راهنمایی و رانندگی
- چه نکاتی را باید در شب هنگام عبور از خیابان رعایت کرد؟
لباس روشن بپوشیم و تنها از خانه خارج نشویم.

کاربرگ درس ۲۳ (ایمنی در کوچه و خیابان)

پایه سوم

نام و نام خانوادگی :

۱ - در هنگام شب برای عبور از کوچه و خیابان لباسمان باید چگونه باشد؟

رنگی که دوست داریم

روشن

تیره یا روشن

تیره

۲ - برای پیاده شدن از ماشین باید از کدام در پیاده شویم؟

همه ی موارد

پشت سر

سمت چپ

سمت راست

۳ - جاهای خای را با کلمه ی مناسب کامل کنید.

به هنگام شب برای عبور از کوچه و خیابان از و هم می‌توانیم استفاده کنیم.

تا زمانی که اتومبیل یا اتوبوس کاملاً پیاده نشویم.

۴ - درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید.

خیابان جای توپ بازی و دوچرخه سواری نیست. ☐ درست ☐ نادرست

تابلوهای راهنمایی فقط برای وسایل نقلیه نصب می‌شوند. ☐ درست ☐ نادرست

۵ - توضیح دهید چگونه از خیابان عبور می‌کنید؟

۶ - تصویر سه تابلوی راهنمایی و رانندگی را بکش و بنویس از این تابلوها چه استفاده‌ای می‌شود؟